

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Европейски структурни и инвестиционни фондове

**Насоки за държавите членки относно
одита на отчетите**

Редакция 2018 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ: Настоящият документ е изготвен от службите на Комисията. Въз основа на приложимото законодателство на ЕС той осигурява технически насоки за колеги и други органи, участващи в мониторинга, контрола и прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове (с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)), за това как да тълкуват и прилагат правилата на ЕС в тази област. Целта на настоящия документ е службите на Комисията да предоставят обяснения и тълкувания на тези правила с цел да се улесни изпълнението на програмите и да се насърчат добрите практики. Настоящите насоки не засягат тълкуванията на Съда и на Общия съд или решенията на Комисията

Съдържание

1.	КОНТЕКСТ.....	5
1.1.	Позовавания на регулаторни разпоредби	5
1.2.	Цел на насоките	5
2.	ОДИТ НА ОТЧЕТИТЕ ОТ ОО	6
3.	ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОДИТИТЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ОДИТА НА ОТЧЕТИ.....	7
4.	ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОДИТИТЕ НА ОПЕРАЦИИ ЗА ОДИТА НА ОТЧЕТИ.....	10
5.	ОКОНЧАТЕЛНИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРОВЕРКИ НА ЗАВЕРЕНИТЕ ПРОЕКТИ НА ОТЧЕТИ.....	11
6.	ОДИТНО СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ОТЧЕТИТЕ	13
	ПРИЛОЖЕНИЕ – КОНТРОЛНА ПРОВЕРКА НА РАВНИЩЕТО НА СО	16

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ И СЪКРАЩЕНИЯТА

ОО	Одитен орган
ГКД	Годишен контролен доклад
Допълнение 1	Суми, вписани в счетоводните системи на сертифициращия орган
Допълнение 2	Суми, оттеглени и възстановени през счетоводната година
Допълнение 3	Суми, подлежащи на събиране към края на счетоводната година
Допълнение 4	Възстановявания съгласно член 71 от РОР през счетоводната година
Допълнение 5	Неподлежащи на събиране суми към края на счетоводната година
Допълнение 6	Суми от приноса на програмата, изплатени към финансови инструменти съгласно член 41 от РОР (с натрупване от началото на програмата)
Допълнение 7	Авансови плащания в контекста на държавна помощ съгласно член 131, параграф 5 от РОР (с натрупване от началото на програмата)
Допълнение 8	Равнение на разходите
СО	Сертифициращ орган
ДРК	Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ¹
РОР	Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за общоприложимите разпоредби, ² изменен с Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046
РИК	Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията от 22 септември 2014 г. ³
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ЕСИФ	ЕСИ фондовете представляват всички европейски структурни и инвестиционни

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.BUL

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1011>

	фондове. Настоящите насоки се прилагат за всички фондове с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
ЕТС	Регламент за европейско териториално сътрудничество (Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г.) ⁴
ФР	Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза ⁵
МЗ	Междинно звено
НОС	Независима одитна структура
УО	Управляващ орган
СУК	Система за управление и контрол
ИМЗ	Инициатива за младежка заетост

---

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32013R1299>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=BG>

1. КОНТЕКСТ

1.1. Регулаторни разпоредби

Регламент	Членове
Регламент (ЕС) № 2013/1303 за Регламент общоприложимите разпоредби <i>(наричан по-долу „РОР“)</i>	Член 127, параграф 5, буква а) – Одитно становище Член 137 – Изготвяне, разглеждане и приемане на отчети
Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията <i>(наричан по-долу „ДРК“)</i>	Член 29 – Одит на отчетите
Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията <i>(наричан по-долу „РИК“)</i>	Член 7 и приложение VII – Образец за отчетите
Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета Финансов регламент <i>(наричан по-долу „ФР“)</i>	Член 63 – Споделено управление с държавите членки

В съответствие с член 127, параграф 5, буква а) от РОР и член 63, параграф 7 от ФР ОО трябва да предостави становище относно това дали отчетите дават вярна и точна представа и дали одитната дейност поставя под съмнение твърденията в декларацията за управлението относно правилното представяне на отчетите, тяхната пълнота и точност.

1.2. Цел на насоките

Целта на настоящия документ е да се дадат практически насоки на държавите членки, по-специално на одитните органи, относно техните отговорности, свързани с одита на отчетите в съответствие с член 137, параграф 1 от РОР и член 29 от ДРК. В настоящите насоки се обяснява как одитните органи могат да използват текущата одитна работа, за да намалят до възможния минимум своите допълнителни усилия във връзка с одита на отчетите.

В тях се описва одитната работа, която одитните органи трябва да извършат, за да подкрепят своето одитно становище относно пълнотата, точността и достоверността на отчетите.

С цел опростяване на изказа по-долу терминът „допълнение“ се отнася винаги за допълненията в образците на отчети, съдържащи се в приложение VII към РИК, освен ако е посочено друго.

2. ОДИТ НА ОТЧЕТИТЕ ОТ ОО

Одитът на отчетите (посочен в член 137, параграф 1 от POP) се извършва от ОО за всяка счетоводна година и в съответствие със стратегията за одит.

Одитът на отчетите в съчетание с другите одитни процедури осигурява достатъчна увереност относно пълнотата, точността и достоверността на сумите, декларирани в отчетите, за които ОО следва да приложи подходящ одитен подход и методология.

Одитният подход следва да вземе предвид резултатите от текущата одитна работа:

- извършените одити на системите на СО (и неговите МЗ, когато е необходимо) и УО (когато е необходимо), особено на контролните мерки, свързани с отчетите, както се пояснява в раздел 3 по-долу;
- одити на операциите, и по-специално във връзка с одитната следа и точността на съответните разходи и вписаните в отчетите финансови корекции, за да се провери надеждността на счетоводните системи, както се пояснява в раздел 4 по-долу;

Освен това, веднага след като получи (проекта на) отчетите от СО и в зависимост от степента на увереност, получена в резултат на одитите на системите и одитите на операциите⁶, от ОО се очаква да извърши допълнителни проверки на (проекта на) заверените отчети, както се пояснява в раздел 5 по-долу.

ОО следва също така да провери дали проектите на отчетите са били изготвени съгласно образците, които се съдържат в приложение VII към ДРК. В този контекст ОО трябва да провери, че е налице правилно и точно вписване (в съответните допълнения) на финансовите корекции в резултат на извършените от ОО одити на операции съгласно член 127, параграф 1 от POP, които ОО е използвал за изчисляването на остатъчния общ процент на грешка (ООПГ)⁷.

В допълнение, за да бъдат правилно отразени финансовите корекции в отчетите, следва да се вземат предвид следните одити и проверки, когато заключенията от тях са налице към датата на подписване на одитното становище:

---

⁶ Ако направените по време на одитите на системите и одитите на операции проверки са достатъчни, ОО може да използва тези резултати без да извършва допълнителни проверки или като извърши ограничени допълнителни проверки на проекта на заверените отчети.

⁷ Вж. актуализираните *Насоки на Комисията относно годишния контролен доклад и одитното становище* (EGESIF_15_0002), раздел IV.4.

- одити на системите
- одити на операциите
- одити, извършени от Комисията
- одити, извършени от Европейската сметна палата, и последващите от тях действия, предприети от Комисията
- проверки, извършени от други органи на програмата (административни проверки, проверки на място, проверки, извършени от сертифициращи органи)
- резултатите от други одити и проверки, до които ОО има достъп⁸.

ОО следва да въведе ефективни процедури за мониторинг на изпълнението на препоръките и коригиращите мерки, произтичащи от одитите на отчетите.

В съответствие с член 139, параграф 2 от РОР Комисията проверява отчетите въз основа на становището, представено от ОО, който поради това представя в съответната глава от ГКД⁹ подробна информация за извършената одитна работа и резултатите, получени от неговите одити на отчетите.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОДИТИТЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ОДИТА НА ОТЧЕТИ

В член 29, параграф 4 от ДРК се определя, че одитът на системите включва проверка на надеждността на счетоводната система на СО и проверка чрез извадка на точността на разходите по отношение на отменените и събраните суми, регистрирани в счетоводната система на СО.

Чрез одита на системите на СО одитният орган получава достатъчна увереност, че следните процедури са подходящо изпълнени¹⁰: докладване и мониторинг на нередностите; осчетоводяване на сумите, подлежащи на оттегляне или събиране или подлежащи на приспадане от исканията за плащане през счетоводната година; предприемане на последващи действия по отношение на предстоящите събирания и неподлежащите на събиране суми. Одитът на системите следва също така да обхваща надеждността на въведената от сертифициращия орган ИТ система за поддържане на

---

⁸ Например проверки, извършени от национални висши одитни органи, финансови/данъчни органи и др.

⁹ Вж. актуализираните *Насоки на Комисията относно годишния контролен доклад и одитното становище* (EGESIF_15_0002), раздел II.6.

¹⁰ Приема се, че проектът и създаването на тези процедури вече са били одитирани през етапа на определяне.

неговата счетоводна система, вземайки под внимание международно приетите ИТ стандарти¹¹.

Одитите на системите могат да започнат още в началото на счетоводната година. Всеобхватен одит на системите на СО (и на неговите МЗ при необходимост) се очаква да бъде извършен още от първата година на изпълнение на програмата, след като бъдат определени УО и СО, или непосредствено след като разходите преминават през системата и заявление за плащане е подадено или е в процес на подаване до Комисията, за да се изготви годишното становище относно отчетите. За да се реши какъв да бъде обхватът на първия одит на системите на СО, могат да бъдат взети предвид заключенията от одитната работа, извършена от независимата одитна структура (НОС) в съответствие с член 124 от ПОР. При всички случаи, тъй като одитната работа на НОС обхваща само изпълнението на критериите за оценка с цел определяне, ОО следва също така да одитира ефективното функциониране на системите на СО.

През следващите години ОО трябва при необходимост да проследи извършената одитна работа (напр. при отправени препоръки в резултат на одитите на системите или преглед на конкретни елементи на функционирането на СО). При проследяването следва да бъде отделено специално внимание на изпълнението на препоръките, отправени във връзка с ключовите изискванията на СО, които са били оценени като категория 3 или 4. Извършване на още един пълен одит на системите трябва да се предвиди, ако СО е променил съществено своите процедури или личен състав. Могат да се предвидят допълнителни одити на системите през програмния период, за да се потвърди дали все още са валидни заключенията от предходни одити.

Когато ОО извършва одит на системите на СО, той отделя специално внимание на оценката на ключово изискване 13 относно „подходящи процедури за изготвяне на отчетите и сертифициране на тяхната пълнота, точност и достоверност“¹². На практика това означава, че одитът на системите по отношение на счетоводната система на СО следва да включва най-малко проверка на това дали процедурите на СО (включително контролните мерки, вградени в ИТ системата) ефективно гарантират, че общият размер на допустимите разходи, вписани в счетоводната система, се равнява на разходите (включително съответните публични разходи), включени в заявленията за междинно плащане, подадени до Комисията за съответната счетоводна година, намалени със съответните финансови корекции и други поправки, направени от СО по отношение на разглежданите разходи.

---

¹¹ В допълнение към рамката на COBIT (Control Objectives for Information and related Technology – Цели на контрола за информационните и свързаните с тях технологии), международно признатите стандарти за информационна сигурност включват, но не се ограничават със стандарта ISO/IEC 27001 („Информационни технологии – Техники, свързани със сигурността – Системи за управление на информационната сигурност – Изисквания“) и стандарта ISO/IEC 27002 („Информационни технологии – Техники, свързани със сигурността – Кодекс на практиките за контрол на информационната сигурност“), последна версия от 2013 г. Одитният орган може също така да вземе под предвид всички свързани национални стандарти.

¹² Вж. *Насоки на Комисията относно обща методология за оценяване на системите за управление и контрол в държавите членки* (EGESIF_14-0010 от 18.12.2014 г.).

В приложението към настоящите насоки е представен пример на списък за контролна проверка на процедурите на СО, която трябва да се извършва от ОО във връзка с отчетите¹³.

Някои от тези проверки могат също така да бъдат извършени на етапа на окончателната проверка на проектите на заверените отчети и да бъдат съчетани с предходната одитна работа, извършена заради одитите на операции, за да бъде получена достатъчна степен на увереност, като се избягва дублиране.

В допълнение към контролните проверки и проверката за потвърждение на наличието на свързани процедури, ОО трябва също така да провери в контекста на одитите на системите наличието и правилното изпълнение на процедури, гарантиращи, че:

- сертифициращият орган подава своевременно проектите на отчетите на ОО за целите на изразяването на одитно становище; разходи са изключени от отчетите съгласно член 137, параграф 2 от POP, където е приложимо, и
- всички изискани финансови корекции са правилно отразени в отчетите за съответната счетоводна година, както е определено в член 29, параграф 5, буква в) от ДРК.

Препоръчва се ОО да разработи специален раздел в контролните листа за одит на системите или да разработи отделен контролен лист, който да се прилага за СО и обхваща всички елементи на отчетите, описани в член 29, параграф 5 от ДРК.

Одитният орган може да обхване с един одит на системите на СО отчетите на различните фондове и оперативни програми, които са под негова отговорност.

Когато някои от елементите, изброени в приложение към настоящите насоки, могат да бъдат само частично обхванати от одита на системите поради липса на данни в счетоводната система на СО, одитният орган ще трябва да ги обхване чрез окончателните допълнителни проверки, пояснени в раздел 5¹⁴.

Ако при одита на системите, извършен относно СО, бъдат открити сериозни слабости в системата за управление и контрол (по-специално за същественото изискване, отнасящо се за СО, т.е. ключово изискване 13), ОО следва да предвиди изразяване на одитно становище с резерви за въпросната счетоводна година. Подобно одитно становище с резерви би трябвало да обхване не само функционирането на СУК, но и да

---

¹³ ОО извършва контролната проверка по време на одита на системите въз основа на информацията, вписана в счетоводните системи на СО към момента на одита на системите.

¹⁴ Въз основа на представените от СО проекти на отчетите ОО може, на базата на професионалната си преценка, да оцени обхвата и нивото на извършените по време на системните одити проверки, както и дали те предоставят достатъчно доказателства, за да се направят категорични заключения за отчетите.

доведе до резерви в одитното становище относно частта от него, обхващаща отчетите (както е определено в член 29, параграф 5 от ДРК).

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОДИТИТЕ НА ОПЕРАЦИИ ЗА ОДИТА НА ОТЧЕТИ

Одитите на операции могат да започнат още през счетоводната година. Това означава също така, че извадката от операции, които ще бъдат одитирани, може да бъде разделена на две (или повече) части в течение на счетоводната година съобразно напредъка на заверяването на разходите в междинните плащания, както се пояснява в насоките относно извадките.¹⁵ По този начин одитната дейност може да се разпредели по-равномерно през годината. Това ще позволи на ОО да завърши своята работа навреме, за да предостави годишното одитно становище в съответствие с член 63, параграф 7, втора алинея от ФР и член 127, параграф 5, буква а) от РОР.

За извадката от избрани операции и с цел да получи увереност за своето одитно становище относно отчетите¹⁶, по време на одита на операциите ОО следва да провери:

- одитната следа за одитираните разходи (дали разходите, декларирани от бенефициера пред УО/МЗ, намалени със сумата на всички разходи, евентуално приспаднати в резултат на проверки на управлението или други проверки, съответстват на разходите, вписани в искането за плащане, представено на Комисията);
- дали плащането към бенефициера съответства на разходите за проекта и дали сумата е изплатена в пълен размер и в рамките на законоустановения срок от 90 дни (член 132 от РОР);
- дали всички установени в миналото нередности в одитираните разходи са правилно коригирани и дали съответните корекции са вписани в счетоводната система.

Освен това на етапа на проверка на проектите на заверените отчети ОО следва да провери, по отношение на одитираните операции:

- дали общият размер на допустимите разходи, декларирани за одитираната извадка в съответствие с член 137, параграф 1, буква а) от РОР, се равнява на разходите за тази извадкова единица (и съответните публични разходи), включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията;

и/или

---

¹⁵ Издадени от комисията *Насоки относно методите съставяне на извадки от одитните органи* (EGESIF_16-0014-00) и следващи актуализации, раздел „Съставяне на извадки през годината“

¹⁶ Това естествено е в допълнение към одитната дейност необходима за постигането на увереност относно законосъобразността и редовността на разходите.

- дали всички неправомерни суми, установени в извадката от операции, са били изключени от отчетите¹⁷.

Ако е приложимо за операциите в одитираната извадка, ОО проверява дали сумите на приноса от програмите (аванси), платени за финансови инструменти и плащания на държавна помощ на бенефициери, се потвърждават от информацията, налична на равнището на УО и СО. Целта на тези проверки е също така да се потвърди допустимостта на декларираните авансови плащания и надеждността на одитната следа на счетоводната система.

Препоръчително е ОО да разработи специален раздел в контролните листа за одита на операции или отделен контролен лист, с цел да се потвърди ефективното функциониране на системата по отношение на елементите на отчетите, описани в член 29, параграф 5 от ДРК.

5. ОКОНЧАТЕЛНИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРОВЕРКИ НА ЗАВЕРЕНИТЕ ПРОЕКТИ НА ОТЧЕТИ

След като получи (проекта на) отчетите от СО и в зависимост от степента на увереност, получена в резултат на одитите на системите и одитите на операциите¹⁸, от ОО се очаква да извърши допълнителни проверки на (проектите на) заверените отчети.

Тези проверки целят да потвърдят, че всички елементи, които се изискват съгласно член 137 от POP, са правилно включени в отчетите и се подкрепят от първичните счетоводни записи, поддържани от съответните власти (или органи) и от бенефициерите.

Очаква се следователно ОО да извърши окончателна проверка на първичните регистрирани данни (заверени разходни позиции, оттеглени суми, събирания, подлежащи и неподлежащи на събиране суми), за да провери/потвърди дали:

(1) Общият размер на допустимите разходи, декларирани в съответствие с член 137, параграф 1, буква а) от POP, се равнява на разходите (и съответните публични разходи), включени в окончателното заявление за плащане, подадено до Комисията за съответната счетоводна година. Ако са налице разлики, ОО следва да оцени уместността на дадените в отчетите обяснения (вж. допълнение 8 относно равнението на разходите).

---

¹⁷ т.е. финансови корекции, направени във връзка с нередности, оповестени в окончателни одитни доклади, или – ако в изключителни случаи одитите на операциите не са финализирани – засегнатите суми, предмет на текуща оценка, са приспаднати съгласно член 137, параграф 2 от POP.

¹⁸ Ако направените по време на одитите на системите и одитите на операции проверки са достатъчни, ОО може да използва тези резултати без да извършва допълнителни проверки или като извърши ограничени допълнителни проверки на проекта на заверените отчети.

По отношение на заверените разходни позиции ОО ще потвърди правилността на сумите, включени в подадените през счетоводната година заявления за междинно плащане чрез представителната извадка на одита на операциите. Следователно на този етап допълнителните проверки могат да бъдат ограничени до проверка на корекциите и поправките, направени от СО след подаването на окончателното заявление за междинно плащане и отразени в допълнение 8.

- (2) Сумата на съответните плащания към бенефициери по член 132, параграф 1 от POP, посочени в колона В на допълнение 1, съответства на първичните счетоводни записи на равнище УО/МЗ¹⁹ (Тази проверка може да бъде направена на извадкова основа, с използване на резултатите от проверки, извършени по време на одитите на операциите).
- (3) Сумите на приноса от програми, платени за финансови инструменти (авансови плащания), и авансовите плащания на държавна помощ за бенефициерите се потвърждават от предоставената информация, по-специално на равнището на УО²⁰.
- (4) Определени разходи са били изключени от отчетите по силата на член 137, параграф 2 от POP, където е приложимо, поради текуща оценка на тяхната законосъобразност и редовност.
- (5) Изисканите корекции в резултат на проверки на управлението, одити или други проверки са правилно отразени в отчетите за съответната счетоводна година (тази проверка може да бъде направена на извадкова основа).
- (6) Всички оттеглени и събрани през счетоводната година суми, сумите, подлежащи на събиране към края на счетоводната година, извършените съгласно член 71 от POP събирания и неподлежащите на събиране суми, представени в отчетите, съответстват на сумите, вписани в счетоводните системи на СО, и се основават на мотивирани решения, взети от отговорния УО или СО.

В това отношение се препоръчва ОО да проверят въз основа на извадка:

- а) точността на регистрираните записи в отчетите, като обхващат всички типове записи (оттеглени суми, събрани суми, подлежащи и неподлежащи на събиране суми);
- б) съгласуваността на тези записи с информацията, оповестена в ГКД и годишния отчет.

- (7) В допълнение 8 на отчетите СО е предоставил равнение на целия размер на допустимите разходи, вписани в проектите на отчетите, с общия размер в счетоводните

---

¹⁹ т.е. съответстващите записи в счетоводната система и съответната подкрепяща документация. Вж. също така изготвените от Комисията и актуализирани *Насоки за изготвяне, проверка и приемане на отчети* (EGESIF 15_0018) – раздел 3.1.3.

²⁰ В случай на финансови инструменти, проверката трябва да обхваща и съответствието с максималните суми/тавани, посочени в член 41 от POP и споразуменията за финансиране.

системи на СО и разходите (и съответните публични разходи), включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията за съответната счетоводна година.

В това отношение ОО следва да оцени уместността на обясненията на СО относно корекциите, оповестени в допълнение 8. ОО следва също така да провери съгласуваността между съответните корекции и информацията, предоставена в ГКД и в годишния отчет относно финансовите корекции и сумите, изключени съгласно член 137, параграф 2 от POP в резултат на проверки на управлението, одити и други контролни мерки²¹.

В POP няма определен изричен краен срок, в който СО трябва да представи на ОО (проектите на) отчетите. Въпреки това се препоръчва в началото на програмния период националните органи да определят междинни срокове за предаването на проектите на отчетите на ОО. Одитният орган следва да разполага с достатъчно време за своя преглед, който да му позволи да изрази добре обосновано одитно становище до 15 февруари на година N+1.

6. ОДИТНО СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ОТЧЕТИТЕ

Ако са налице разлики между декларираните разходи в окончателното заявление за междинно плащане и сумата, заверена в проектите на отчетите, дължащи се на приспадане, извършено от СО (вж. раздел 3.4 от *Насоки относно оттеглените суми, събраните суми, подлежащите на събиране суми и неподлежащите на събиране суми*²² на Комисията), ОО преценява уместността на дадените обяснения, като извърши подходящи одитни процедури: те следва да бъдат планирани, за да се получат достатъчно подходящи одитни доказателства, че събитията, довели до приспадания, са били установени и проучени преди представянето на одитното становище и годишния контролен доклад, посочени в член 127, параграф 5, първа алинея, букви а) и б) от POP.

Одитният орган проверява дали резултатите от всяка одитна или контролна дейност, определени в раздел 2 по-горе, са подходящо отразени в отчетите като:

- ✓ финансови корекции, свързани с нередности (т.е. финансови корекции на нередности, оповестени в окончателния одитен и контролен отчет след приключена процедура по комуникиране на предварителните одитни резултати);

---

²¹ В това отношение ОО следва също така да оцени дали направените финансови корекции и изключените поради текуща оценка суми са правилно и уместно включени в отчетите и/или в счетоводната документация на СО (допълнителни насоки в това отношение са дадени в изготвените от Комисията и актуализирани *Насоки относно годишния контролен доклад и одитното становище* (EGESIF 15_0002) – раздел IV.3).

²² EGESIF_15_0017 и следващи актуализации

- ✓ възможни екстраполирани корекции за намаляване на остатъчния общ процент на грешка до или под 2 % по решение на УО (окончателни корекции)²³;
- ✓ суми, предмет на текуща оценка, упоменати в член 137, параграф 2 от РОР (т.е. разходите, изключени от отчетите поради евентуални нередности, по отношение на които проверките все още не са приключили, напр. суми, оповестени в одитен/контролен отчет преди приключване на процедурата по комуникиране на предварителните одитни резултати).

Проверката на действителната корекция на установените от одитната работа нередности (чрез оттегляне или събиране от заявление за междинно плащане през счетоводната година или приспадане в отчетите) ще бъде особено полезна на ОО за изчисляването на остатъчния общ процент на грешка, който трябва да се посочи в ГКД.

Резултатите от извършената от ОО одитна работа по проектите на отчетите, след като бъдат съобщени на СО, ще позволят на СО да нанесе допълнителни поправки в своите отчети, ако е необходимо, преди предаването им на Комисията. Препоръчва се това да включва всички поправки, включително несъществените, установени от ОО по време на неговите одити, за да се гарантира впоследствие бърз процес на приемане на отчетите от Комисията.

За целите на одитното становище относно отчетите ОО анализира същественото въздействие на корекциите, които трябва да се направят в тях, като приема за ниво на същественост 2 % от сумите, вписани в съответното допълнение на представените му проекти на отчети.

- Ако ОО се съгласи с корекциите в проектите на отчетите, направени от СО или оставащите въпроси (невнесени корекции) са несъществени, одитното становище относно отчетите може да бъде без резерви, което означава, че ОО има достатъчна увереност, че отчетите са пълни, точни и достоверни. Когато в отчетите бъдат установени неверни или непълни елементи, но те бъдат сметени за несъществени от ОО и остават некоригирани в отчетите, информацията относно тези елементи следва да бъде оповестена в ГКД и в одитното становище като обръщане на внимание (одитното становище по отношение на отчетите може да не бъде квалифицирано).
- Във всички останали случаи, т.е. случаите, когато са установени съществени неверни или непълни елементи, които не са коригирани в допълнение към отчетите, се счита за уместно да се даде квалифицирано становище.

---

²³ Случаите, в които ООПГ е над 2 % и УО не се е съгласил да приложи съответни екстраполирани корекции, не трябва да се отразяват върху одитното становище на ОО относно отчетите, но оказват влияние върху одитното становище на ОО относно законосъобразността и редовността на разходите.

Препоръчва се ОО да документира по подходящ начин всички фази на одита на отчетите, за да се гарантира запазването на адекватна одитна следа, като се вземат предвид разпоредбите относно наличност на документите на член 140 от POP.

ПРИЛОЖЕНИЕ – КОНТРОЛНА ПРОВЕРКА НА НИВО СО

Пример за контролна проверка на процедурите, извършена от ОО въз основа на информацията, вписана в счетоводните системи на СО към момента на одита на системите

Контролната проверка на процедурите на СО може да включва най-малко следните етапи, обхващащи например основната приоритетна ос на оперативната програма²⁴:

- i. по отношение на **допълнение 1** на отчетите:
  - проверка дали в него се съдържа същата сума разходи (колони А и Б), като сумите декларирани в окончателното заявление за междинно плащане (съответно колони Б и В на приложение VI към РИК);
  - проверка дали разходите, декларирани в окончателното заявление за междинно плащане за въпросната счетоводна година, съответстват на разходите, декларирани в заявленията за междинни плащания за годината, увеличени с евентуални нови разходи и намалени с оттеглените и събраните суми през счетоводната година и по отношение на тази счетоводна година (както трябва да бъдат показани в допълнение 2 на отчетите) и други поправки, направени от СО²⁵;
  - въз основа на наличната информация на ниво УО:
    - проверка дали разходите, декларирани в (двете или трите) заявления за междинно плащане с най-големи суми на декларираните разходи, съответстват на разходите, направени от бенефициерите и изплатени в хода на изпълнението на операциите;
    - за извадка от трансакции (т.е. 30 искания за плащане, подадени от бенефициерите до УО), проверка на одитната следа означава дали разходите, направени от бенефициерите и изплатени в хода на изпълнението на операциите, са били включени в заявленията за междинно плащане, взети под внимание в разглежданите отчети; тази проверка може да се съчетае с одитната работа, извършвана при одитите на операции;

---

²⁴ Те би трябвало да бъдат приоритетните оси с декларирани разходи над определен праг, който трябва да бъде определен от ОО въз основа на неговата професионална преценка. В случай на програма, финансирана от няколко фонда, избраната приоритетна ос следва да обхваща всички засегнати фондове.

²⁵ т.е. окончателни поправки, които не са свързани с финансови корекции за нередности (вж. раздел 8.1.4 на издадените от Комисията *Насоки относно оттеглени суми, събрани суми, подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми*)

- проверка, въз основа на първичните счетоводни записи на равнището на СО/УО, дали колона В съдържа само плащанията, извършени към бенефициери в рамките на срока, определен в член 132, параграф 1 от POP.
- ii. по отношение на **допълнения 2 и 4**:
- проверка дали в тези допълнения се съдържат (най-малко) оттеглените суми (само в допълнение 2) и събраните суми през счетоводната година и дали е налице подходящо разпределение по счетоводни години, както и дали тези оттеглени и събрани суми се основават на решение за коригиране, взето от държавата членка на подходящо ниво (т.е. УО или СО);
  - проверка дали коригираните суми в резултат на извършени от ОО одити на операции (показани в края на допълнение 2) съответстват на нередностите, установени от ОО (суми, които не са включени в допълнение 8);
- iii. по отношение на **допълнение 3**:
- проверка дали то съдържа подлежащите на събиране суми по отношение на разходите, декларирани в предходна(и) счетоводна(и) година(и) към края на счетоводната година (вж. също така раздел 6 на *Насоки относно оттеглени суми, събрани суми, подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми*), както и дали подлежащите на събиране суми се основават на решение за коригиране, взето от държавата членка на подходящо ниво (т.е. УО или СО);
- iv. проверка дали в **допълнение 5** се съдържат само неподлежащите на събиране суми, отнасящи се до разходи, декларирани в предходна(и) счетоводна(и) година(и) към края на счетоводната година (вж. също така раздел 7 на *Насоки относно оттеглени суми, събрани суми, подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми*); тези суми следва да бъдат подкрепени от мотивирано решение, обосноваващо несъбираемостта на разглежданите нередности, което е взето от държавата членка на подходящо ниво (по принцип УО); може да се направи допълнителна проверка за съгласуваност в това отношение, като допълнение 5 се съпостави с данните на записаните в ИТ системата неподлежащи на събиране суми;
- v. проверка на одитната следа чрез сравнение на **допълнение 6** с изплатените суми от приноса на програмата към финансовите инструменти с натрупване от началото на програмата, включително приспадания, ако е приложимо; тази проверка за съгласуваност следва да се направи въз основа на данните, предоставени от съответния УО и МЗ (или наличните в техните ИТ системи);
- vi. проверка на одитната следа чрез сравнение на **допълнение 7** с авансовите плащания, извършени в контекста на държавните помощи (с натрупване от началото на програмата), съгласно записаното в ИТ системата на УО/МЗ (и където е възможно, друга национална ИТ система, в която се записват данни относно държавната помощ), включително приспадания, ако е приложимо;

vii. по отношение на **допълнение 8** на отчетите:

- проверка дали разходите в колони В и Г са потвърдени от декларираните разходи в окончателното заявление за междинно плащане, намалени с всички корекции и други поправки, приложени от СО след това;
- оценка на обясненията в колона Ж за всеки приоритет при съпоставка с информацията, оповестена в ГКД, годишния отчет и документацията на СО по отношение на:
  - а) финансови корекции, наложени след 31 юли на предходната финансова година и отразени в отчетите при проследяване на резултатите от одитите на системите и одитите на операциите и допълнителни проверки на управлението и други контролни проверки, приключени преди подаването на отчетите;
  - б) разходите, изключени съгласно член 137, параграф 2 от POP поради текуща оценка на тяхната законосъобразност и редовност;
  - в) други корекции, извършени от СО (като корекции на технически грешки и др.);
- проверка дали сумите, коригирани в резултат на извършените от ОО одити на операции (оповестени в края на допълнение 8) съответстват на установените от ОО нередности, с изключение на сумите, включени в допълнение 2.